

Akadēmiskais godīgums attālinātā režīmā

Novērojumi bioloģijas olimpiādē

Jānis Liepiņš, Agnese Kokina, Zane Ozoliņa

LU Mikrobioloģijas un biotehnoloģijas institūts

Janis.Liepins@lu.lv

Ievads

- **Attālinātas mācības** - klātienē izglītības procesa daļa, kurā izglītojamie mācās, tai skaitā izmantojot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas, fiziski neatrodies vienā telpā vai mācību vietā kopā ar pedagogu (Grozījumi Izglītības likumā, stājas spēkā no 2020.11.20.)
- **Akadēmiskais godīgums** – akadēmiskā darba veikšana, ievērojot augstākos profesionālisma un precizitātes standartus, objektivitāti un patiesumu, morāles un ētikas principus, godīgumu, tostarp plāģiātisma novēršanu. (SAM 8.2.3. “Nodrošināt labāku pārvaldību augstākās izglītības institūcijās”)

Ievads

Akadēmiskais negodīgums var izpausties dažādos veidos (ieskaitot šos, bet ne tikai):

- krāpšanās ar uzdevumu atrisinājumiem
- krāpšanās eksāmenos (piemēram, špikeri, kopēšana, neatļauto rīku izmantošana, kārtošana citas personas vietā);
- uzdevumu atrisinājumu pārdošana (piemēram, eseju ražotāji);
- u.c.

Akadēmiskā godīguma kultūra organizācijās ir vajadzīga, lai student un skolēnu iegūtajiem prasmju un spēju apliecinājumiem (diplomiem, sertifikātiem) būtu vērtība.

Turklāt, pieļaujot akadēmisko negodīgumu sabiedrība riskē saņemt atbildīgos amatos cilvēkus bez kvalitatīvām zināšanām attiecīgajā jomā.

Bioloģijas olimpiādes struktūra

2900 dalībnieki

NBO

Novada bioloģijas olimpiāde.

Uzdevumi tiešsaistē edu.lu.lv vietnē četrām klašu grupām. Dalībnieki risina uzdevumus pārraudzītā tiešsaistes režīmā skolu datorklasēs

2013 - 2020

150 dalībnieki

VBO

Valsts bioloģijas olimpiāde.

Uzdevumi un praktiskie darbi klātienē, LU Dabas mājā.

2900 dalībnieki

NBO

Uzdevumi tiešsaistē edu.lu.lv vietnē četrām klašu grupām. Dalībnieki risina uzdevumus attālinātā tiešsaistes režīmā savās mājās.

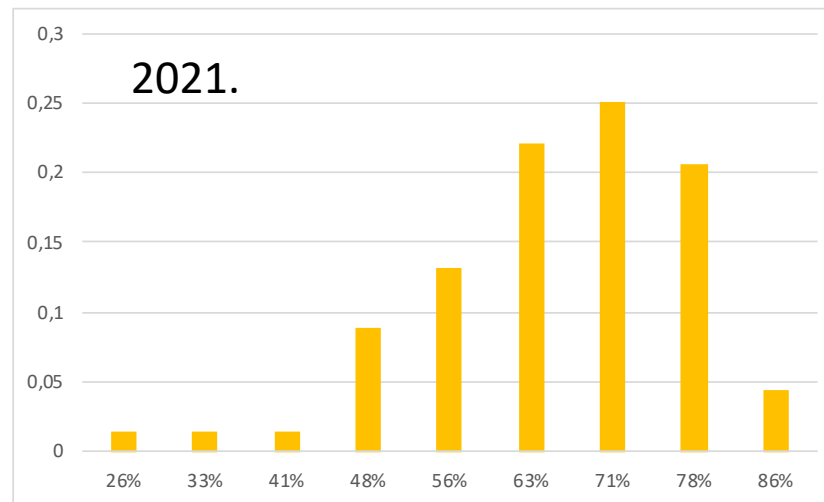
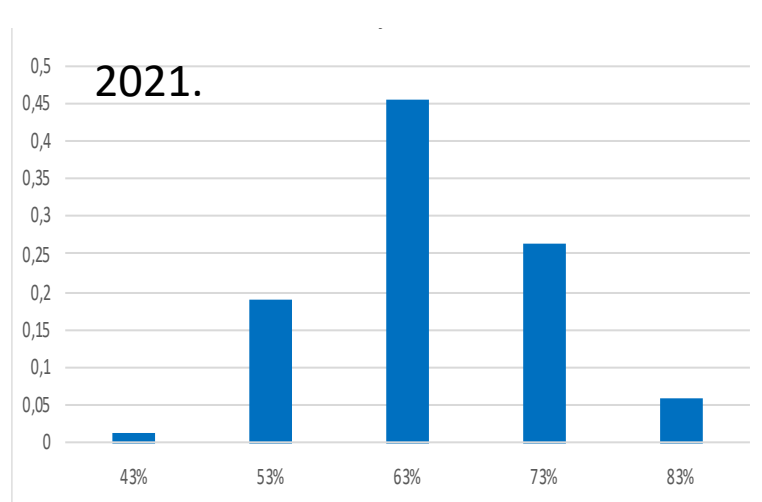
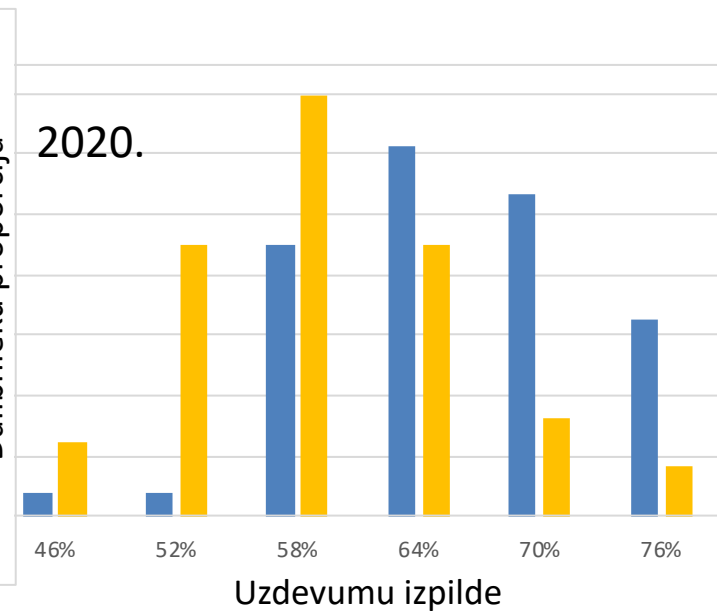
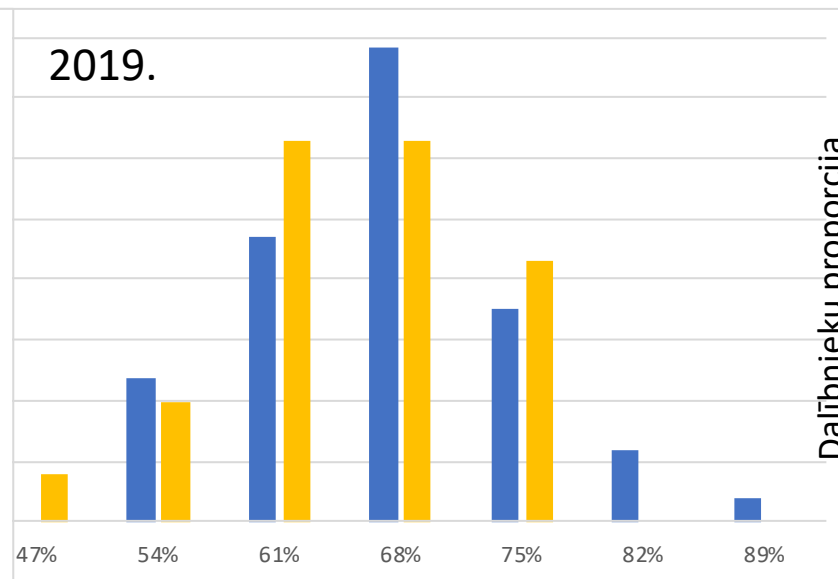
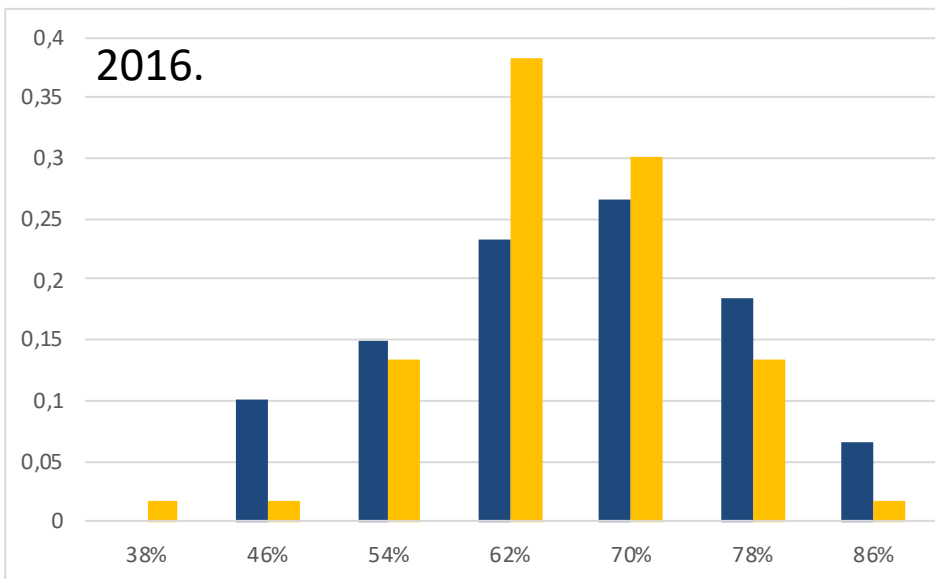
2020 - 2021

200 dalībnieki

VBO

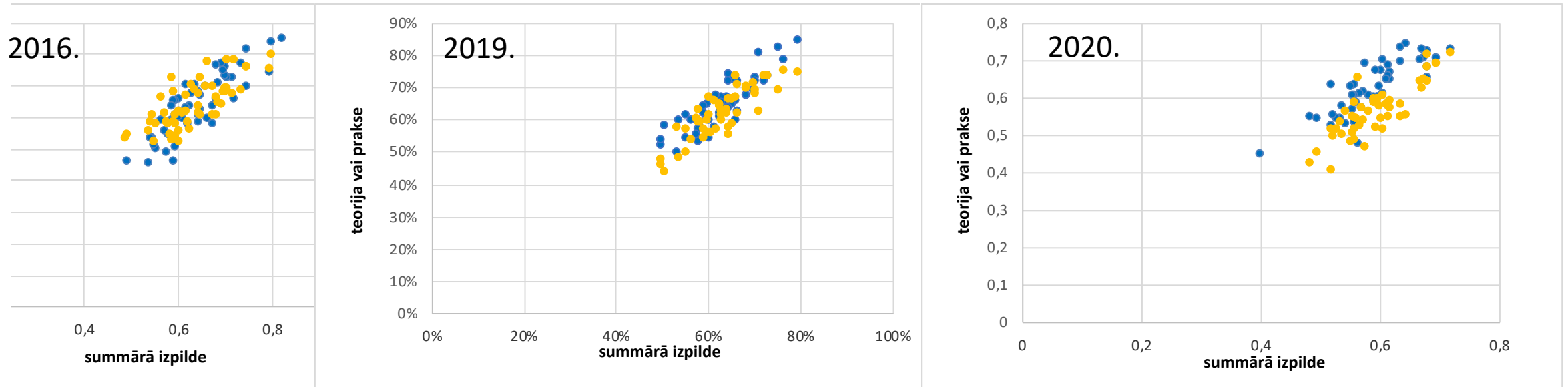
Uzdevumi un praktiskie darbi tiešsaistē edu.lu.lv vietnē četrām klašu grupām. Dalībnieki risina uzdevumus attālinātā tiešsaistes režīmā savās mājās.

VBO 9. klases rezultātu analīze

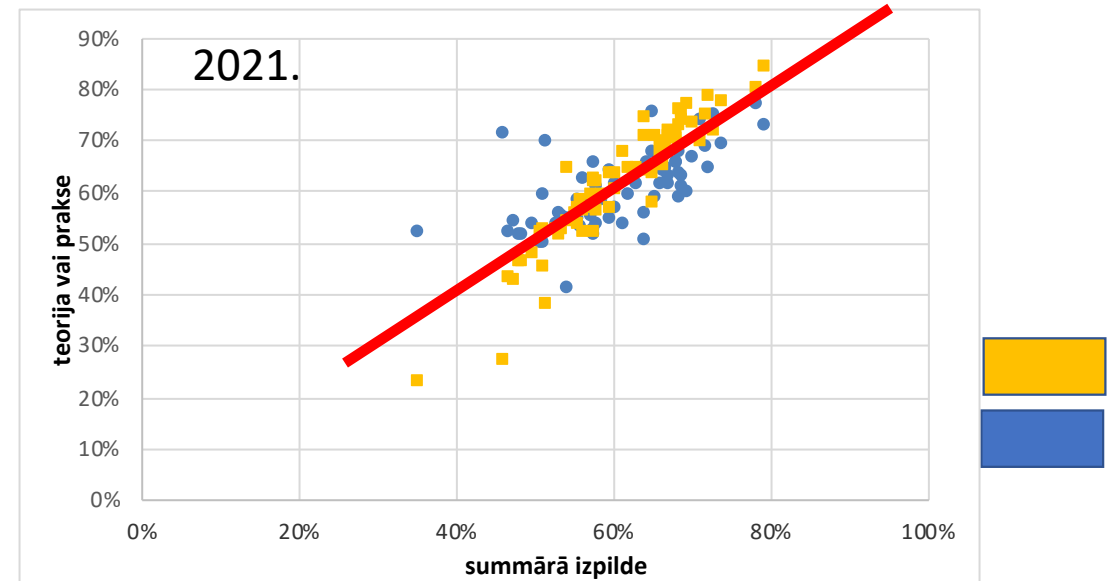
Prakse
teorija

VBO 9. klases rezultātu analīze

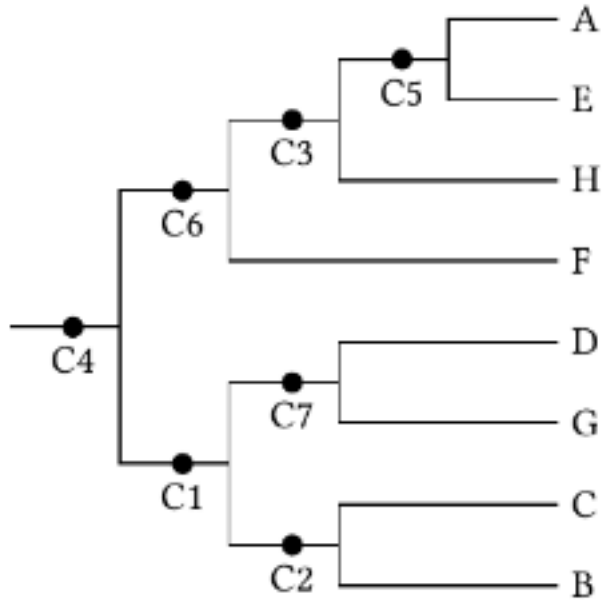
Dalībniekiem summā iegūtie punkti ir tieši proporcionāli katrā daļā iegūtajiem punktiem.

Atkāpes no šīs likumsakarības var būt saistītas ar tehniskām vai akadēmiskām problēmām

VBO 9. klases rezultātu analīze

Klasteru analīze

TREE 3

Species	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7
A	0	0	1	1	1	1	0
B	1	1	0	1	0	0	0
C	1	1	0	1	0	0	0
D	1	0	0	1	0	0	1
E	0	0	1	1	1	1	0
F	0	0	0	1	0	1	0
G	1	0	0	1	0	0	1
H	0	0	1	1	0	1	0

radniecības koka princips – objekti ar līdzīgām pazīmēm tiek grupēti tuvāk kopā, bet ne tik līdzīgi objekti – tālāk.

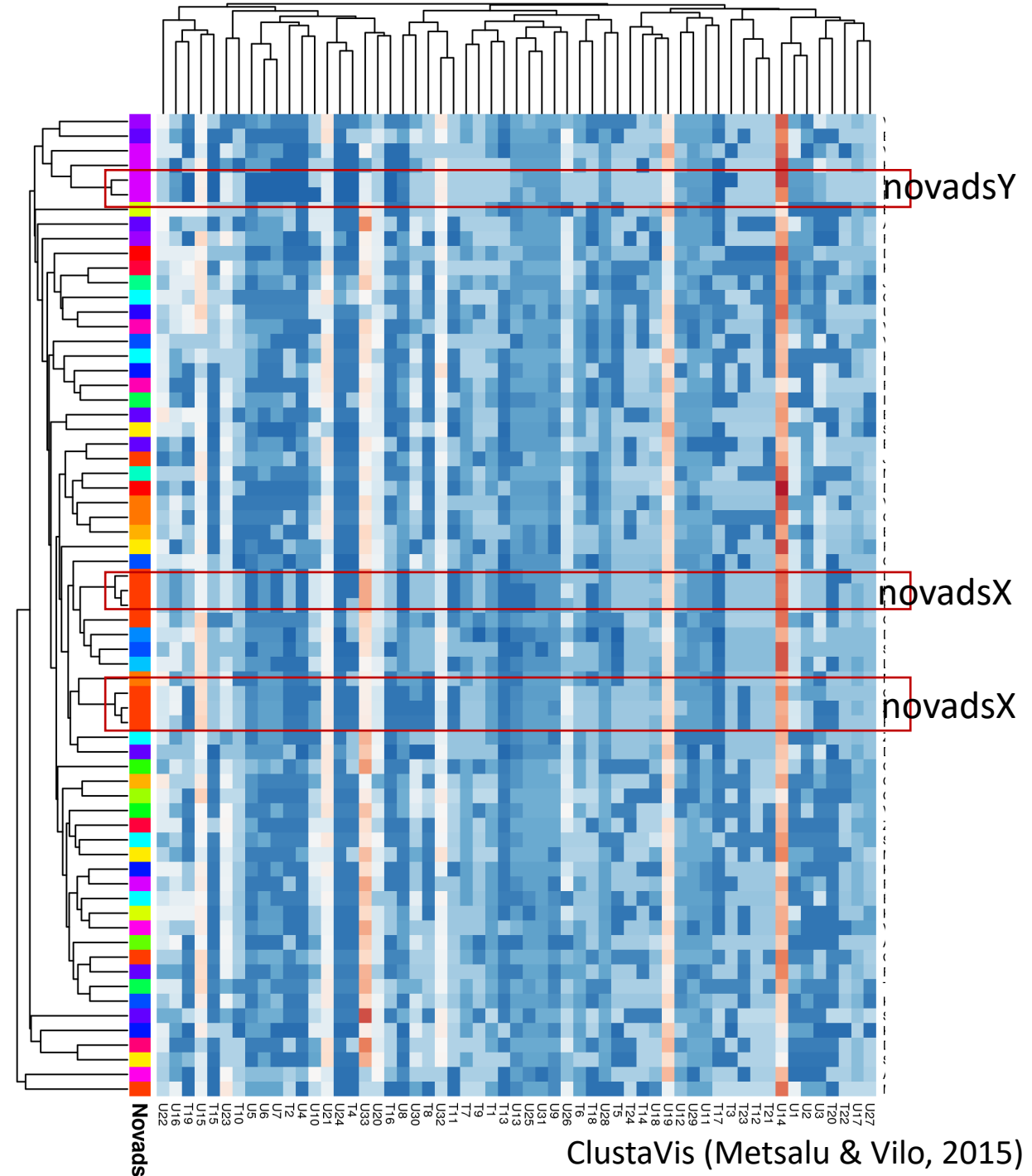
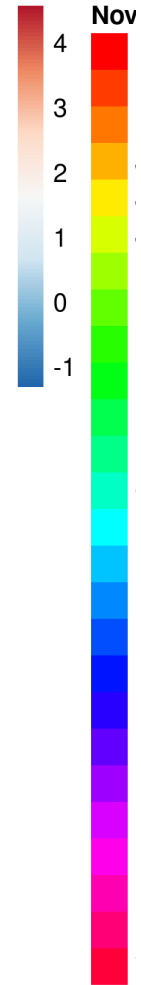
Internetā ir sastopami vairāki brīvpieejas “koku” konstruēšanas programmas un algoritmi.

VBO 9. klases rezultātu analīze

Klasteru analīze

9. Klases VBO klasteru analīzes rezultātos redzami vairāki piemēri, kur dalībniekiem sakrīt vērtējumi.

Pārbaudot manuāli konkrēto dalībnieku iesniegtās atvērtās atbildes konstatējām, ka idejas un izpildījums šo dalībnieku starpā neatšķiras.

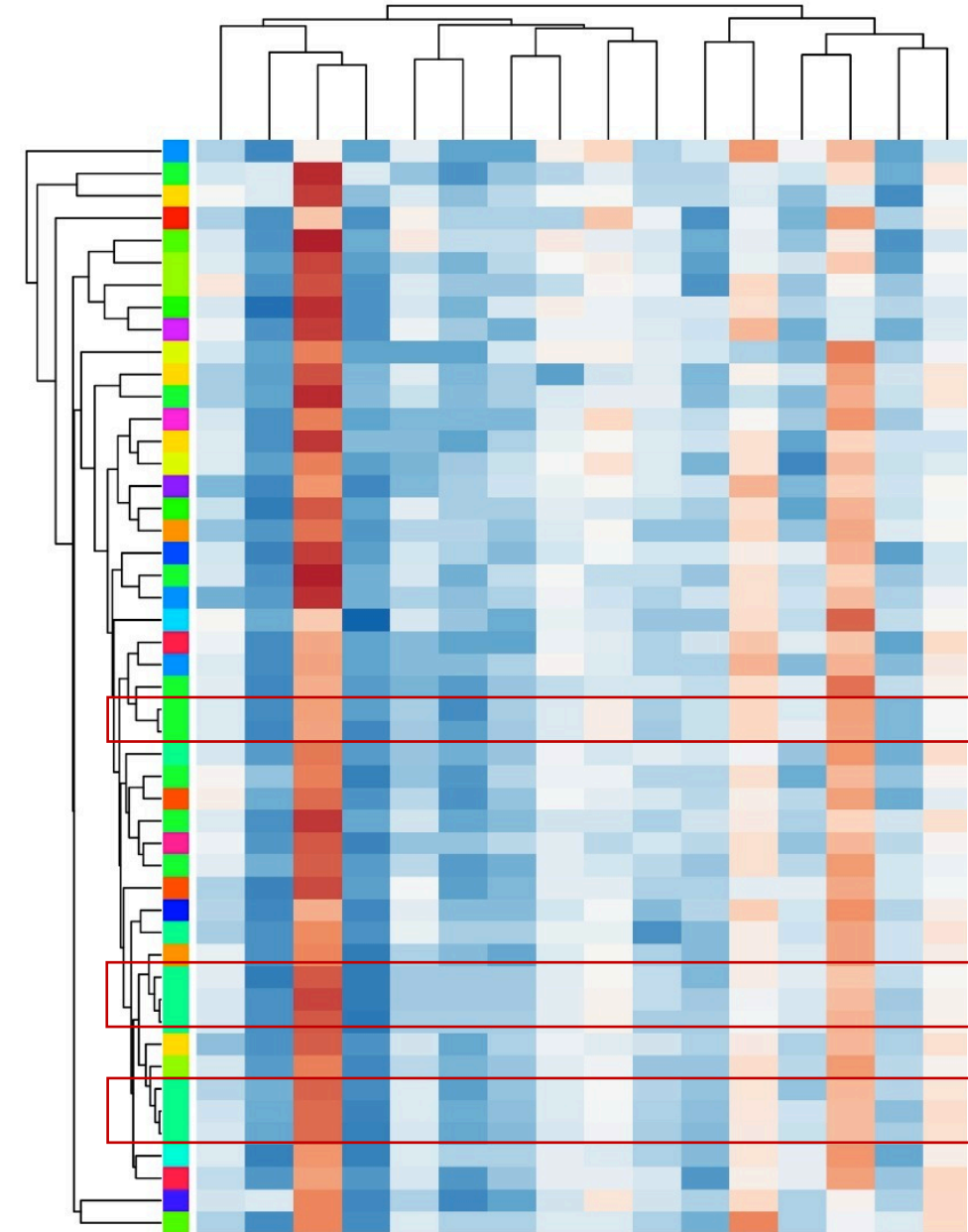

VBO 9. klases rezultātu analīze

Klasteru analīze

NovadaX 9. klases skolēnu rezultāti NBO liecina, ka sadarbības “centri” darbojušies jau novadu kārtā un tie ir savā starpā pazīstami skolēni (nāk no vienas skolas, iespējams, no vienas klases).

Secinājumi/ ieteikumi

Attālinātais režīms kļūs/t par akadēmiskās dzīves sastāvdaļu.

Būtu jānodrošina, ka akadēmiskais godīgums darbojas arī attālinātā režīmā.

Bioloģijas olimpiādes piemērs liecina, ka ir iespējams *post factum* konstatēt skolēnu sadarbību, norakstīšanu, neatļautu grupu darbu.

Ar elektroniskām uzdevumu veidošanas un atbilžu iesniegšanas sistēmām (piemēram, Moodle, GoogleForms) var ievākt “organizētus” datus, ko viegli analizēt ar brīvpieejas resursiem.

Paldies par uzmanību!